

Les dones revoltades del rock

Sleater-Kinney, una de les bandes fonamentals del moviment Riot Grrrl dels anys 90, que va apoderar les dones en el món masclista del rock, continuen vigents. Les xicotes revoltades publiquen un disc en directe, 'Live in Paris', que revaloritza el seu llegat artístic i ideològic.

Reportatge de Xavier Aliaga

Corin Tucker, Carrie Brownstein i Janet Weis, les imprescindibles Sleater-Kinney, una de les pedres angulars del moviment Riot Grrrl, ja no són exactament les xiques revoltades que contribuïren a combatre la "fal·locràcia del rock" (en paraules de la baixista de Sonic Youth Kim Gordon) en la dècada del 1990. Però el discurs d'apoderament musical de les dones en un entorn eminentment masculí, el so aspre

i urgent i una discografia incontestable, continuen vigents. Un llegat en procés d'ampliació: l'any 2014, després d'un parèntesi d'una dècada, que les components aprofitaren per als seus projectes personals, Sleater-Kinney entraren en l'estudi per enregistrar *No cities to love* (2015), rebut calorosament per crítica i públic.

Fidels, en tot cas, al seu esperit de caminar en contra del corrent, el següent moviment ha estat un disc en directe –ara que gairebé ningú en fa–, *Live in Paris*, un àlbum enregistat durant la gira de presentació de *No cities to love* (que també va passar pel Primavera Sound barceloní) i que atrapa la cruesa i el so directe de la banda, la connexió amb els fans, en aquest cas francesos. I que conté un final explosiu, que encadena les tremendes "Entertain", "Jump", "Dig me out" i l'emblemàtica "Modern girl" ("La fam em fa una xicota moderna (...) Tota la meua vida / ha estat com la fotografia / d'un dia assolellat"). Significativament, un dels versos de la cançó donava nom a la recent autobiografia de Carrie Brownstein, *Hunger makes me a modern girl* (2015).

Un moment dolç que fa justícia a un col·lectiu que va marcar una època pel seu operatiu musical singular –sense baix, amb dues guitarres i bateria– i pel seu discurs aguerrit de base feminista. Que sol citar-se com una de les millors bandes *femenines* de rock de la història, una consideració reduccionista en el fons. Sleater-Kinney ha estat, és encara, una banda fonamental de la història del rock, sense adjectius. I aquest *Live in Paris* és una excusa magnífica per recordar la seua trajectòria.

Les xicotes prenen els escenaris

En l'origen de tot hi ha el moviment feminista associat a l'escena alternativa nord-americana dels noranta. El rock testosterònic de bona part de la dècada del 1970 havia reservat a les dones un paper terciari, amb la figura de les *groupies* com a exponent més humiliant. L'arribada del *punk* és un trencament en molts sentits: no cal ser un virtuosos per pujar a un escenari. L'actitud i el missatge també són importants. I les dones, engrescades pel paper d'ariet dels murs del masclisme musical de roqueres com Patti Smith, prenen el control. Entre →

LES 'RIOT GRRL' FEIEN COMPATIBLES LA RÀBIA I L'ARIDESA PUNK AMB LES DESIGUALTATS DE GÈNERE O ELS ABUSOS SEXUALS

→ finals de la dècada dels 80 i principis de la dels 90, *fanzines* com *Riot Grrrl!* (amb l'eloqüent paraula "revolta" i una triple erra que emula un grunyit irat) i la figura nuclear de Kathleen Hanna i les Bikini Kill dibuixen el discurs i el so de les xiques revoltades, en sintonia estètica amb un moviment com el *grunge* que no trigarà a esclatar. Comparteixen l'estranyament i la ràbia, l'aridesa *punk*, però els grups de xiques aporten un plus: els abusos sexuals o la desigualtat entren a formar part del repertori del rock. I algunes complicitats masculines, com les de Fugazi o el líder de Nirvana, Kurt Cobain, contribueixen a difondre l'escena *riot*.

En aquest brou comença a coure's la carrera de les guitarristes i cantants Corin Tucker i Carrie Brownstein, les quals, després d'algunes provatures amb

La coberta del disc emula els magazins *Riot Grrrl*.

diversos projectes, convergeixen l'any 1994 en Sleater-Kinney i en un debut de títol homònim el 2015. *Call me doctor*

(1996) i sobretot *Dig me out* (1997), amb la incorporació a les baquetes de Janet Weiss, posen la banda en el mapa.

The hot rock (1999) segueix l'estela, però *All hands on the band one* (2000) marca una inflexió, és un àlbum menys visceral, més pop. "Ser mares ens va ablanir el missatge. Quan tens fills veus les coses d'una altra manera. Penses a donar a aquests fills un món millor, evites ensenyar-los tot el que té de negatiu", se sincerava Weiss l'any 2003. Brownstein, altrament, apunta en les memòries que el desig de Tucker d'abaixar el ritme i guanyar espai per a la maternitat provoca tensions al si del grup.

On beat (2002) i el sensacional *The woods* (2005) recuperen la ràbia dels inicis, però amb un so elaborat i expansiu, tallant com una navalla. El responsable és un productor de campanetes, David Friedman (Mercury Rev, The Flaming Lips). I tot i algunes reserves, l'àlbum ratifica les Sleater-Kinney com a referents absoluts.

L'any 2006, amb tot, sense grans explicacions, el trio anuncia un hiat indefinit. Durant la dècada següent, les tres dones han estat actives musicalment, en diferents projectes, com ara Wild Flag, The Corin Tucker Band o Stephen Malkmus & The Jicks. Pel que fa a Brownstein, el seu projecte més visible ha estat la sèrie d'humor *Portlandia*, una paròdia protagonitzada per ella i pel component de *Saturday Night Live* Fred Armisen.

Tot just en una visita de Brownstein al domicili de Tucker, per mostrar un fragment de *Portlandia*, se'ls va acudir que podria ser bo reunir el grup. La idea va ser acollida amb entusiasme per Weiss.

Sleater-Kinney tornen a una indústria que, com explicaven en *Time Out*, ha canviat "dràsticament". Figures apoderades com Beyoncé o Taylor Swift han traslladat el discurs feminista al pop *mainstream* i a una audiència de xiques joves, com ara la mateixa filla de Tucker. Un fet que consideren "revolucionari" al marge de crítiques que no comparteixen sobre la imatge hipersexualitzada d'aquestes artistes. "Alguna vegada s'ha considerat això ofensiu quan ho ha fet un home?", es preguntava Tucker. Paraula de *riot grrrl*. ●

ELS VIATGES DE CLOTILDE
de ISABEL SEGURA

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com